

Soldaat Lei Fung voorbeeld voor heel China

Door Dirk-Jan van de Bergh in
Peking

China staat aan de vooravond van het Nationale Volkscongres, dat van vandaag tot 30 maart in Peking gehouden zal worden in de Grote Hal van het Volk. Ondertussen wordt de sfeer in Peking gedomineerd door propaganda en massacampagnes in een poging van de communistische leiders om de slechte banden tussen machthebbers en volk wat op te vijzelen.

'Haar knippen gratis', rode en pastelgroene spandoeken met witte karakters, gewapper van vlaggen overal langs de straten en een drukte van belang. Militairen met opgestroopte mouwen zijn ijverig in de weer met garen en anders kappersgerei en groepjes voorbijgangers drommen nieuwsgierig samen rond de stalletjes.

Een opschrift ziet men telkens weer: 'Leer van Lei Fung'. Lei Fung was een modelsoldaat in de Culturele Revolutie (1966-1969), die zijn leven wijdde aan het helpen van de medemens. Altijd actief met het wassen van kleren van zijn kameraden, het repareren van motoren van kapotte vrachtwagens of het troosten van arme families, zonder daar ook maar een cent voor te hoeven hebben.

Op 22-jarige leeftijd stierf hij, getroffen door een omvallende electriciteitsmast, net toen hij de motor van een (uiteraard niet zijn eigen) vrachtwagen repareerde. Na zijn dood werd hij gepresenteerd als modelsoldaat, van wie iedereen moest leren. En zijn naam werd synoniem voor de 'geest van absolute zelfopoffering'. Nu, 25 jaar later, is zijn geest op-

nieuw teruggeroepen en helpen zijn opvolgers van het Volksbevrijdingsleger het volk 'spontaan' met het gratis knippen van haren, het plakken van banden of het repareren van strijkbouten. Dit alles in een landelijke campagne, die als doel heeft om het slechte imago van het leger wat op te vijzelen.

De Lei Fung-campagne staat echter niet alleen. De campagne tegen de Liu Hai, ofwel de 'zes kwaden', die zich in de grote politieverordeningen op de nuren van stations en in de krant manifesteert, is erop gericht om de maatschappij te bevrijden van zes 'schadelijke tendenzen': prostitutie, bijgeloof, de verkoop van kinderen, drugsgebruik, de verkoop van pornografisch materiaal en gokken.

Wanneer iemand een van deze 'kwaden' opmerkt, heeft hij de plicht om het te rapporteren aan een van de Jubao Zhongxin, ofwel verklikcentra, waarvan de telefoonnummers in de krant staan. Regelmatig maken de kranten trots melding van arrestaties, die gemaakt zijn in het kader van deze campagne, om toch maar vooral te laten zien dat men het serieus neemt.

Maar de verklikcentra zelf zijn ook niet helemaal vrij van 'schadelijke tendenzen': gisteren werd bekend dat een zo'n centrum de telefoons beschikbaar stelde voor het publiek, om zo een aardige cent bij te verdienen. Resultaat na de ontdekking: acht jaar gevangenisstraf voor de chef van het centrum.

De toenemende propaganda en controle in alle hoeken van de maatschappij maken de regering

Een politieagent deelt pamfletten uit in het kader van de Fung-campagne.

Foto: AFP

echter toch niet erg geliefd. En de onmacht om de economie uit het slop te halen en de toenemende werkloosheid te bestrijden geven aanleiding tot een diep-geworteld cynisme onder het volk.

Tegen deze achtergronden be-

gint vandaag het Nationale Volkscongres. Dit congres, bestaande uit 2800 afgevaardigden uit het gehele land, is het officiële parlement van China en komt elke vijf jaar bijeen.

Theoretisch ligt hier de poli-

tieke macht via democratische besluitvorming. In de praktijk bekrachtigt men echter slechts beslissingen, die allang door dejarige communistische leiders genomen zijn. De afgevaardigden worden van tevoren geïnstrueerd

om geen dissidente geluiden te laten horen, zodat de beslissingen altijd met een verbluffende meerderheid instemming vinden.

Op het programma van het komende Volkscongres staat ondermeer de mini-grondwet van Hongkong voor na 1997 en het economisch bezuinigingsprogramma.

De afgelopen week zijn er ook veel geruchten geweest over eventuele machtswisselingen, die op het Volkscongres bekend gemaakt zouden worden. Het meest hardnekkigste gerucht was wel, dat de orthodoxe premier Li Peng af zou treden of tenminste weggepromoveerd zou worden tot staatspresident, een symbolische functie.

De mening onder waarnemers is echter veranderd de laatste dagen: het aangekondigde bezoek van Li Peng aan de Sovjetunie in april doet vermoeden dat hij zijn macht zal blijven behouden. Bovendien zijn de Chinezen nu helemaal niet gebaat om de ondergrondse strijd tussen hardliners en hervormers in de openbaarheid te laten komen: tegen het licht van de veranderingen in Oost-Europa kan men nu niet anders dan eendrachtig de socialistische weg ondersteunen.

Want: „Alleen het socialisme kan China redden”, zoals een reusachtig propagandabord op het kruispunt van de Boulevard van de Eeuwige Vrede roept. Maar niet iedereen is het daarmee eens: een taxichauffeur, verbazingwekkend goed op de hoogte van het wegterende wereldcommunisme, merkt grinzend op: „Weet je, wat daar staat, is helemaal fout. Het moet zijn: „Alleen China kan het socialisme redden!”